

Urban Hjärne
och
Carl von Linné.

Röbäcks källa

Röbäcks källa är den största av de källor som rinner fram ur Vindelälvsåsen här i Röbäck. Källan har ett mycket mineralrikt vatten som uppmärksammades av både **Urban Hjärne** och **Carl von Linné** på 1700-talet. Staketet runt källan är målat med Röbäcksrött, en färg baserat på färgpigment i källan.

Källan har i alla tider givit mycket vatten och den fryser aldrig under vintern, på grund av vattnets övertryck. Vattnet rann tidigare bort genom en bäck, **Rackbäcken**, som mynnade i **Röbäcken**. Vattnet är mycket järnhaltigt, vilket visar sig i rödbruna järnhydroxidavlagringar, rödockra eller **racka**, på källans och bäckens botten. Av dessa avlagringar har såväl Rackbäcken, Röbäcken som Röbäck sannolikt fått sitt namn.

The Röbäck spring. This huge spring with a high mineral content was firstly mentioned in text by Urban Hjärne in 1702. He was a famous scientist wellknown among other things for initiating the first Swedish Spas. The spring was also visited by Carl von Linné in 1732.

The high amount of ironhydroxide, causing the red sediment on the bottom of the spring and in adjacent creeks might have been the reason why the village is called Röbäck (Red creek). Because of the artesian pressure the spring never freezes to ice during cold winters.

The fence around the spring is painted with paint manufactured by ironhydroxide from the bottom of the spring.

Urban Hjärne och Carl von Linné

Röbäcks källa uppmärksammades redan på 1600-talet som hälsobrunn. Urban Hjärne, en av 1700-talets största vetenskapsmän i Sverige, är speciellt känd för sin upptäckt av många kända hälsobrunnar som t.ex. Medevi Brunn vid Motala. Redan år 1702 beskrev han Röbäcks källa. Han skrev att källans vatten var känt för sitt hälsosamma och martialiska vatten **springandes vthur en fijn blodröd sandås**. Martialisk betyder här järnhaltig. Han skriver även att av Röbäcks bys 80 innevånare hade **elva hindt öfwer hundra år**. Han menade att detta hade att göra med källans hälsosamma vatten.

Precis trettio år senare passerade studenten Linnaeus, sedermera adlad till **Carl von Linné**, Röbäck på sin Norrländska resa. Han skriver: *"om aftonen kom jag till Rödbäck, där jag blev om natten —. Allestädes vid vägen i samma och invid ån som strax vid Umeå flyter, rinna aquae acidulatae, ochra plenae et tunica argentae tectae [syrligt vatten, fulla av ockra och täckta av en silverhinna]. Av detta röda sediment tror jag Rödbäck har sitt namn. Invid Rödbäck ligger surbrunnen."*

Röbäcks källa och Umebygdens mejeri

Den goda tillgången på vatten var anledningen till att Umebygdens mejeri byggdes just här i Röbäck år 1938. Härifrån togs under en lång följd av år också vatten till Tegs municipalsamhälle. Vattnet pumpades från källan till vattentornet på Böleskläppen. Till för ett par år sedan pumpades vattnet till de nya områdena vid Skravelsjövägen för uppvärmning av bostäder.

Området "Brunnsparken" runt Röbäcks källa ställdes i ordning år 1999 i samarbete mellan Röbäcks hembygdsförening, Stiftelsen Umeleden och Umeå kommun. Staketet runt källan är målat med **Röbäcksrött**, baserat på färgpigment framställt av järnhydroxid taget ur källan.

Källans vatten bedömdes i en analys från 2000 som tjanligt. Vattnet har ett lågt pH-värde och ett lågt alkalinitetsvärde. Ett högt fluoridvärde bedöms ge ett visst kariesskydd.

**Gör som Urban Hjärne och Linnaeus,
drick gärna av källans vatten!**